

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Liikuntatutkimuksen akatemiaohjelma

Samuli Rasila, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sara Ilman, Suomen Akatemia

Tausta

- Vuodesta 2013 lähtien opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) ja Suomen Akatemian (AKA) välillä on ollut sopimus liikuntatieteellisten tutkimushankkeiden valtionavustushakemusten arvioinnista
- Tutkimushankkeiden tieteellisen tason arviointi on tehty Akatemian järjestämässä kansainvälisissä arviointipaneeleissa
- Vuosittain toistunut haku, kokonaisrahoitus n. **2,45** milj. euroa vuodessa
 - Enintään **400 000** euroa / hanke
 - Rahoituskausi **3 vuotta**
 - Hakemuksia **30-40** kpl vuodessa
 - Rahoitettuja uusia hankkeita yleensä **5-9** kpl vuodessa

Liikuntatutkimuksen akatemiaohjelman perustaminen

- Liikuntalain muutos (helmikuu 2023) mahdollistaa Suomen Akatemian toimimisen valtionapuviranomaisena
- OKM ja Akatemia ovat solmineet sopimuksen vuosille 2024 - 2027
- Muutoksella tavoitellaan lisää laatua, tehokkuutta, vaikuttavuutta sekä läpinäkyvyyttä
 - Akatemian osaamisen hyödyntäminen: Rahoitusprosessi ja ohjelmapalvelut
 - Tutkimuksen ja tutkijoiden yhteistyön lisääminen, vaikuttavuus ja kansainvälinen yhteistyö
 - Hallintotyön tehostaminen: Prosessin yksinkertaistaminen ja tutkimushankkeiden hallinnointi yhdessä tietojärjestelmässä (mm. tietosuoja)
 - Tutkijoiden palvelu 'yhden luukun periaatteella'
- Vuosittain järjestettävästä hausta (2,45 M€/v) rahoitetut tutkimushankkeet kootaan Liikuntatutkimuksen akatemiaohjelmaksi
 - edellyttäen, että eduskunta valtion talousarviosta päättäessään osoittaa määrärahat tarkoitusta varten
- Ministeriö korvaa Akatemialle hakemusten hallinnointi- ja arviointi- sekä ohjelmapalvelujen kustannukset

Menettelytapa tähän mennessä

- Hakuilmoitus on laadittu ja hakuneuvonta on tehty yhteistyönä (OKM ja AKA)
- Hakemukset on jätetty Akatemian verkkoasiointiin
- Akatemia on järjestänyt hakemusten tieteellisen vertaisarvioinnin
- Akatemia on toimittanut arviointilausunnot ministeriöön ja valtion liikuntaneuvoston TEA-jaosto on arvioinut hakemusten liikuntapoliittisen relevanssin
- Liikuntaneuvosto on antanut lausuntonsa rahoitettavaksi esitetyistä hakemuksista
- Päätökset hakemuksista on tehty ministeriössä, joka on myös vastannut rahoituksen hallinnoinnista

Jatkotutkimushankkeet

- Avustuspäätökset, joille on myönnetty valtionavustusta ministeriöstä vuonna 2022 ja 2023
- Avustuspäätökset jatkotutkimushankkeisiin vuosille 2024 ja 2025 tehdään hankkeen ensimmäisenä rahoitusvuotena tehtyjen rahoitusvarausten ja hankkeen etenemisen pohjalta ministeriössä
- Jatkorahoituksen saaminen edellyttää, että eduskunta osoittaa liikuntatieteelliseen tutkimukseen riittävät määrärahat, ja että tutkimus on edennyt suunnitelman mukaisesti
- Haku aukeaa ministeriön asiointipalvelussa lokakuussa 2023

Liikuntatutkimuksen akatemiaohjelma

Akatemiaohjelmat 2023

Akatemiaohjelma on temaattinen, tavoitteellinen ja koordinoitu kokonaisuus, jossa monimuotoisella ohjelmatoiminnalla tuetaan korkeatasoista, uudistavaa ja vaikuttavaa tutkimusta sekä edistetään kansainvälistä ja kansallista tutkimusyhteistyötä sekä kestävä kehitystä.

Akatemiaohjelmien aiheet voivat syntyä tieteen lähtökohdista ja ennakoinnin avulla yhteiskunnallisesti tärkeiksi tunnistetuista tarpeista.

Akatemiaohjelmissä voivat korostua:

- nousevan tutkimusalan vahvistaminen
- yhteiskunnan haasteisiin liittyvän tutkimuksen tukeminen
- kansallinen ja kansainvälinen rahoitusyhteistyö
- suomalaisten tutkijoiden tukeminen kansainvälisessä yhteistyössä ja rahoitushauissa
- vaikuttaminen esimerkiksi kansainvälisten hakujen sisältöihin.

Akatemiaohjelmat 2023

R'Life
Elämän
molekulaariset
säätelyverkot
2020–2023 »

Resilience
Pandemiat ja muut
kriisit sekä niihin
varautuminen
2021–2023 »

RADDESS
Säteilyilmaisimet
terveyden ja turvallisuuden
edistämiseksi
2018–2022 »

DEVELOP
Kehitystutkimus
2018–2022 »

pHealth
Yksilöllistetty terveys –
perimästä
yhteiskuntaan
2015–2022 »

Climate-Synergy
Ilmastonmuutos ja
hiilineutraalius
2022–2023 »

C1 Value
Hiili hyödyksi
2020–2023 »

MediaSoc
Media ja
yhteiskunta
2019–2022 »

CLIHE
Ilmastonmuutos
ja terveys
2020–2023 »

Romulus
Kriittiset materiaalit
kaupunkien
kiertotaloudessa
2022–2025 »

DIGIHUM
Digitaaliset
ihmistieteet
2016–2022 »

TERVA
Tieteellä
terveyteen
2018–2022 »

BioFuture2025
2017–2024 »

Ohjelmapalveluilla lisää vaikuttavuutta

Tutkijoiden verkostoituminen ja yhteistyö

- ✓ Tutkimushankkeiden näkyvyyden lisääminen, tutkijoiden keskinäinen verkottuminen ja vuorovaikutus, yhteistyön sekä sidosryhmäyhteistyön vahvistaminen
- ✓ Yhteistyön fasilitointi, laajempien tutkimuskonsortioiden muodostamisen edistäminen

Viestintäpalvelut

- ✓ Alan tutkimuksen, ohjelman ja tutkimushankkeiden näkyvyyden lisääminen, vaikuttavuuden ja sidosryhmäyhteistyön vahvistaminen

Yhteenvedot tutkimusraporteista

- ✓ Tutkimustulosten näkyvyyden lisääminen, vaikuttavuuden ja sidosryhmäyhteistyön vahvistaminen

Kansainvälinen toiminta

- ✓ Kv. verkostojen luominen PM ja EU-tasolla, yhteistyömahdollisuuksien laajentaminen, kv. rahoitusmahdollisuuksista viestiminen, tutkimushankkeiden näkyvyyden lisääminen

Ohjelman johtoryhmä

- Akatemiaohjelmaa johtaa Akatemian asettama tieteellisten toimikuntien ja strategisen tutkimuksen neuvoston jäsenistä sekä muista asiantuntijoista koostuva johtoryhmä.
- Johtoryhmässä on vähintään kuusi ja enintään kahdeksan jäsentä, joista OKM nimeää kolme asiantuntijajäsentä. Suomen Akatemia nimeää johtoryhmään kolme viisi edustajaa luottamuselimistään, nämä edustajat muodostavat myös ohjelman jaoston.
- Johtoryhmän toimikausi vastaa Akatemian luottamuselinten toimikausia päättyen 31.12.2024.
- Johtoryhmän tehtävänä on johtaa ja ohjata ohjelman toimintaa.

Ohjelmamuistio

- Liikuntatieteen tutkimusrahoituksen teemat on määritelty kulloinkin voimassa olevan OKM:n [Liikunnan tiedolla johtamisen suunta-asiakirjan mukaan](#).
- Tämän asiakirjan perusteella johtoryhmä laatii keväällä 2024 ohjelman toimintaa ohjaavan ohjelmamuistion jossa kuvataan ohjelman tavoitteet, teema-alueet ja painopisteet sekä hakemuseriöinnissa ja päätöksenteossa noudatettavat kriteerit ja periaatteet.
- Valtion liikuntaneuvosto antaa lausuntonsa ohjelmamuistiosta ennen haun avautumista syksyllä 2024.
 - liikuntaneuvoston tehtävänä on antaa lausunto liikuntatieteelliseen tutkimukseen ja tiedonvälitykseen sekä liikuntatieteelliseen toimintaan myönnettävistä avustuksista (Valtioneuvoston asetus liikunnan edistämisestä)
- Nykyinen suunta-asiakirja on voimassa vuosina 2020 – 2024 ja toimii lähtökohtana ensimmäisen haun suunnittelussa.
- Uuden suunta-asiakirjan valmistelu ja ohjelmamuiston laatiminen tehdään ministeriössä OKM:n ja Akatemian yhteistyönä.

Liikuntatutkimuksen akatemiaohjelman tavoitteet 1/2 [LUONNOS]

Ohjelman tavoitteena on

- edistää fyysiseen aktiivisuuteen, liikuntaan ja urheiluun liittyvän tutkimuksen laatua, uusiutumista ja vaikuttavuutta.
- tuottaa uutta tietoa liikunnan edistämiseksi suuntaamalla tutkimusrahoitusta korkeatasoiseen ja innovatiiviseen tutkimukseen.
- edistää kansainvälistä ja kansallista tutkimus- ja sidosryhmäyhteistyötä sekä viestintää.
- tarjota tutkittuun tietoon perustuvia ratkaisuja yhteiskunnallisiin ja kansanterveydellisiin haasteisiin.

Liikuntatutkimuksen akatemiaohjelman tavoitteet 2/2 [LUONNOS]

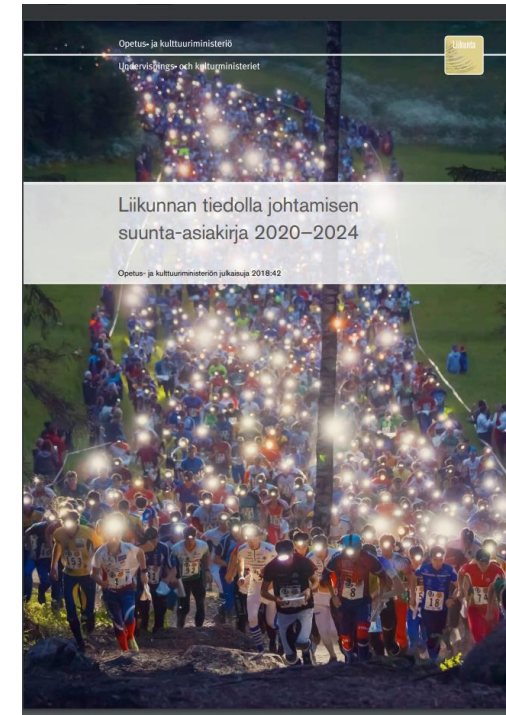

- Tutkimusrahoituksen suuntaamisessa kiinnitetään huomioita tutkimushankkeiden relevanssiin liikuntapoliittisen päätöksenteon tukemisessa.
- Tutkimusrahoituksen suuntaamisella pyritään vahvistamaan vastuullisuutta, osallisuutta, yhteisöllisyyttä, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta eri väestöryhmiin ja eri liikunta- ja urheilumuotoihin kohdistuvassa liikuntatutkimuksessa.
- Ohjelman tavoitteena on liikuntatutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden vahvistaminen ja siksi rahoitusta suunnataan ensi-sijaisesti tutkimushankkeisiin, joiden sovellettavuusarvo on korkea.

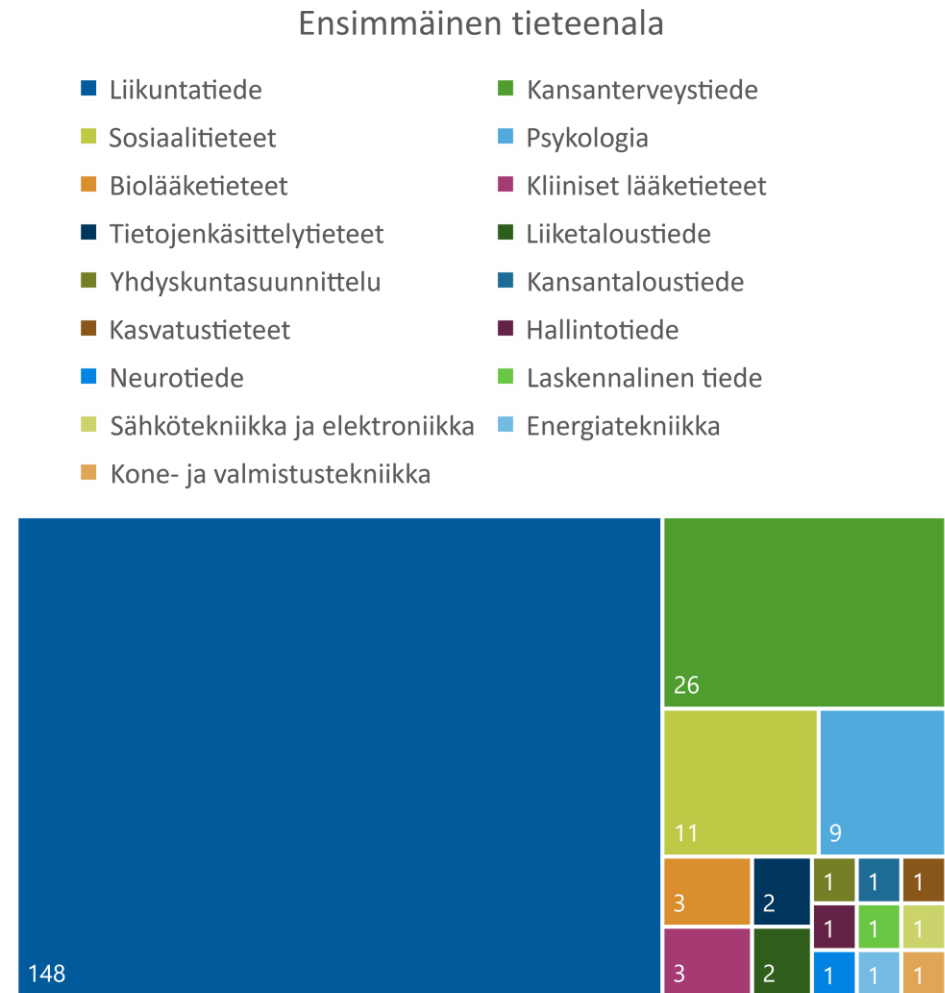
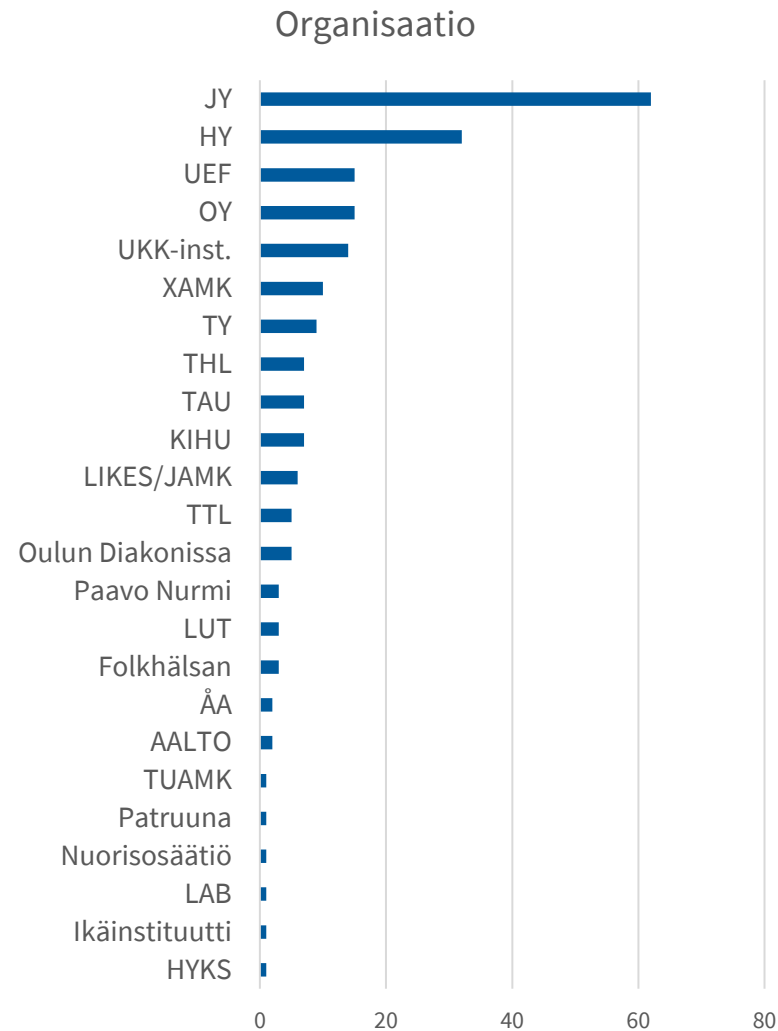
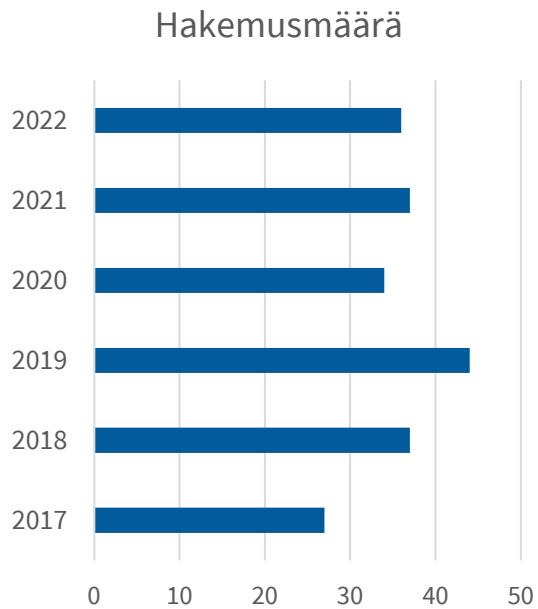
Ohjelman teemat

- Ohjelman teemat määritellään OKM:n [Liikunnan tiedolla johtamisen suunta-asiakirjan](#) mukaan ja perustuvat liikunnan toimialalle asetettuihin yhteiskunnallisiin vaikuttavuustavoitteisiin.
- OKM on määritellyt tutkimusmäärärahan suuntaamiselle seuraavat teema-alueet:
 - Fyysisesti aktiivisen elämäntavan edistäminen
 - Liikunnan yhdenvertainen saavutettavuus
 - Liikuntaan ja urheiluun osallistumisen lisääminen
 - Huippu-urheilun tuloksellisuus ja vastuullisuus

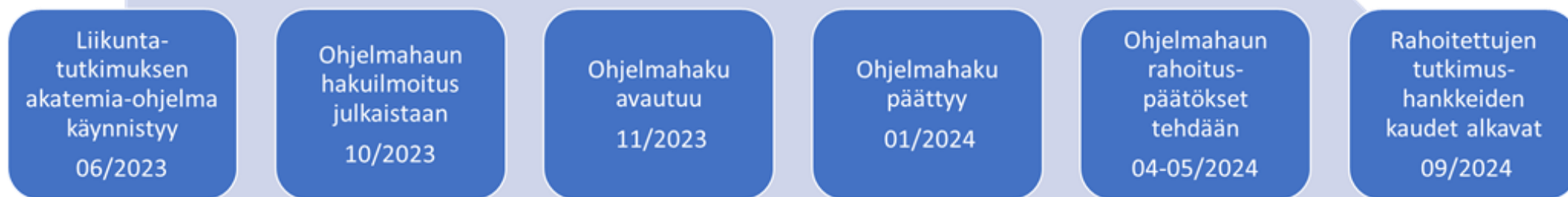
Esimerkkejä viime vuosien hauista (2017-2022)

Ohjelman tutkimusrahoitushaku

- Liikuntatutkimuksen akatemiaohjelmassa avataan vuosittain rahoitushaku. Haut toteutetaan osana Akatemian talvihakua.
- Ohjelman ensimmäinen hakuilmoitus pohjautuu nykyiseen OKM:n suunta-asiakirjaan ja Akatemian käytäntöihin. Jatkossa haut pohjautuvat ohjelmamuistioon.
- Haku aukeaa: 15.11.2023
- Haku päättyy: 17.01.2024 klo 16.15 Suomen aikaa

Hakukriteerit [LUONNOS]

Kokonaisrahoitus	2,45 M€
Rahoituskauden kesto	3 vuotta
Rahoituskauden alku	1.9 (sama kuin akatemiahankkeet)
Yleiskustannukset	Kokonaiskustannusmallin mukaan
Oma rahoitusosuus	30 %
Rahoitus	Yksittäiselle tutkimushankkeelle myönnetään rahoitusta enintään 450 000 euroa ja konsortiolle yhteensä enintään 650 000 euroa 36 kk ajalle.

Hakukriteerit [LUONNOS]

Hyväksyttävät kustannukset	<p>Akatemian rahoitusehtojen mukaan:</p> <p>Akatemian rahoitusta voidaan hakea kattamaan esimerkiksi seuraavia tutkimuksen välittömiä kustannuksia:</p> <ul style="list-style-type: none">• tutkimusryhmän palkkaus• tutkimushankkeen vastuullisen johtajan palkkauskulut rajoitetusti• ulkomailta kotimaahan palaavan tutkijan palkkausrahoitus• tutkimuksen toteuttamisesta aiheutuvat välttämättömät kulut• matkakulut• kotimainen yhteistyö ja liikkuvuus• kansainvälinen yhteistyö ja liikkuvuus• kansainvälisten hankkeiden valmistelu <p>Akatemian rahoitusta ei voi käyttää taloudelliseen toimintaan.</p>

Hakukriteerit [LUONNOS]

Hakija	<p>Hankkeen vastuullisella johtajalla tulee olla tohtorin tutkinnon lisäksi muuta merkittävää näyttöä tieteellisestä työstä. Yleensä hän on professorin tai dosentin tasoinen tutkija. Myös konsortion osahankkeen johtajan tulee täyttää edellä mainitut kriteerit.</p> <p>Lisäksi hakijalla tulee olla kiinteät yhteydet Suomeen monivuotisen tutkimushankkeen toteuttamiseksi, ja näiden yhteyksien tulee käydä ilmi hakemuksesta.</p>
	<p>Rahoitusta voivat hakea yksittäiset tutkimusryhmät ja kahden tai useamman ryhmän muodostamat konsortiot. Konsortioiden osapuolet voivat edustaa yhtä tai useampaa tutkimusorganisaatiota.</p>

Hakukriteerit [LUONNOS]

<p>Tutkimushankkeen vastuullisen johtajan palkkauskulut</p>	<p>Akatemian hankerahoitus on tarkoitettu ensisijaisesti päätoimisesti ja kokoaikaisesti työskentelevien tutkijoiden palkkaukseen sekä muihin tutkimuskuluihin.</p> <p>Tutkimushankkeen vastuullisen johtajan palkkaukseen ei pääsääntöisesti myönnetä rahoitusta. Vastuullisen johtajan palkkakuluja voidaan vain rajoitetusti ja perustellusti sisällyttää hankkeen kokonaiskustannuksiin.</p> <p>Jos tutkimushankkeen vastuullisella johtajalla ei ole palvelussuhdetta koko rahoituskauden ajaksi esimerkiksi yliopistoon tai tutkimuslaitokseen, hänen tulee hakemuksessa selvittää miten hänen oma palkkauksensa järjestetään hankkeen rahoituskauden aikana.</p> <p>Eläkkeellä olevalle tutkijalle voidaan myöntää tutkimusrahoitusta samoin perustein kuin muillekin tutkijoille.</p>

Hakukriteerit [LUONNOS]

Mahdollisuus hakea samaan aikaan muuta Akatemian rahoitusta	Ohjelmarahoitusta ja muuta Akatemian rahoitusta voi hakea samaan aikaan, sillä edellytyksellä että ei haeta samaan tarkoitukseen.
Mahdollisuus hakea päällekkäistä liikuntarahoitusta	Ei sallita uuden ohjelmarahoituksen hakemista ennen kuin edellinen on päättynyt
Mahdollisuus osallistua useampaan hakemukseen liikuntaohjelmassa	Akatemiaohjelmahaussa Akatemia arvioi samalta hakijalta vain yhden hakemuksen (mukaan lukien konsortion osahanke). Jos sama hakija jättää useamman hakemuksen, vain hänen ensimmäiseksi jättämänsä hakemus arvioidaan. Arvioimatta jätetyllä hakemuksella ei voi saada rahoitusta.

Arviointikriteerit [LUONNOS]

Miten tutkimushanke toteuttaa liikuntatutkimuksen akatemiaohjelman tavoitteita

Tutkimussuunnitelmassa kuvatun tutkimuksen tieteellinen laatu, innovatiivisuus ja uutuusarvo sekä tieteellinen vaikuttavuus

Tutkimussuunnitelman toteuttamiskelpoisuus (ml. vastuullinen tiede)

Konsortion osapuolten välisen yhteistyön tuoma lisäarvo

Hakijan / tutkimusryhmän pätevyys hankkeen toteuttamiseksi sekä mahdollinen tutkijankoulutus

Tutkimusympäristön ja yhteistyöverkostojen laatu (ml. tutkijoiden liikkuvuus)

Rahoituspäätöksissä käytettävät kriteerit

- Tieteellisen arvioinnin jälkeen ohjelman johtoryhmä tutustuu arvioinnin tuloksiin ja tekee niiden pohjalta ehdotuksen rahoitettavista hankkeista. Rahoituspäätökset tehdään viimeistään kesäkuussa 2024.
- Suomen Akatemian rahoituspäätösten valmistelussa otetaan huomioon Akatemian [Tutkimusrahoituspäätösten perusteet -asiakirja](#) ja muut toimintaa ohjaavat linjaukset.
- Tutkimushankkeiden tulee täyttää tietyt kriteerit soveltuakseen Liikuntatutkimuksen akatemiaohjelmaan. Niiden tulee:
 - Käsitellä yhtä tai useampaa ohjelman teema-alueista
 - Vastata ohjelman tavoitteisiin
 - Osoittaa, mitä laajempaa yhteiskunnallista vaikuttavuutta tutkimuksella on
 - Osoittaa relevanssia liikuntapoliittisen päätöksenteon tukemisessa

Tapahtumat

- Liikuntatutkimuksen akatemiaohjelmaa esitellään Liikuntatieteen päivillä Jyväskylässä 6-7.9 ja Liikuntalääketieteen päivillä Helsingissä 29-30.11.
- Hakuinfo järjestetään webinaarina 23.11 klo 13.00 osana Akatemian Ask&Apply-sarjaa
- Seminaari ensi syksynä? Mitä toivoisitte?
- Ohjelman verkkosivu: <https://www.aka.fi/active>